

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับรูปแบบของแรงจูงใจ

นายลิขิต กาญจนารณ

004384

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๐๘

THE RELATIONSHIP BETWEEN PERSONALITY AND CONFIGURATION OF MOTIVES

Mr.Likhit Karnchanaporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1971

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ศาสตราจารย์ ดร. อดิสรณ์ ตรีสิริภุญชัย

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์สุภาพรรณ พรหมพิทักษ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับรูปแบบของแรงจูงใจ

ชื่อ

นายลิขิต กาญจนภรณ์ แผนกวิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา

๒๕๑๓

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับรูปแบบของแรงจูงใจ ๔ แบบ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนิสิตชั้นปีที่ ๑ ทั้งชายและหญิงจากคณะต่างๆในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา ๒๕๑๓ จำนวน ๑๗๔ คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรที่คัดเลือกมาจากนิสิตที่เข้าทำการทดลองทั้งหมด ๓๑๒ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ Thematic Apperception Test (T.A.T.) ภาพหมายเลข 1, 7BM, 8BM, 3BM, 6BM, 10 และแบบทดสอบบุคลิกภาพ Omnibus Personality Inventory Form F. ซึ่งได้ดัดแปลงและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย และหาค่าความเชื่อถือได้แล้ว สำหรับแบบทดสอบ T.A.T. นั้นให้กลุ่มตัวอย่างประชากรเขียนเรื่องจินตนาการแบบสร้างสรรค์จากสถานการณ์ในภาพซึ่งนำมาให้ภาพละ ๒๐ วินาที ให้เขียนจินตนาการได้ภาพละ ๕ นาที โดยการตอบคำถามมาตรฐาน ๔ ข้อ เมื่อกลุ่มตัวอย่างประชากรเขียนเรื่องจินตนาการแล้วก็จะให้ตอบแบบทดสอบ OPI Form F. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือการหาค่าสัมประสิทธิ์แห่งสหสัมพันธ์ของคะแนนบุคลิกภาพทั้ง ๑๔ ด้าน กับคะแนนจากการวิเคราะห์จินตนาการแบบสร้างสรรค์ในแต่ละครั้ง ๔ กลุ่ม การวิจัยพบว่า (๑) กลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีค่าสัมประสิทธิ์แห่งสหสัมพันธ์ของคะแนนในระดับที่มีนัยสำคัญกับลักษณะความเชื่อทางทฤษฎี ลักษณะการชอบความสลับซับซ้อน ลักษณะความเป็นตัวของตัวเอง ลักษณะความไม่เกรงครุศาสตร์ศาสนา ลักษณะการชอบเข้าสมาคม ลักษณะที่ชอบแสดงความรู้สึกลักษณะบุรณ

ภาพแห่งตน ลักษณะที่แสดงถึงระดับความกังวลใจต่ำ ลักษณะการให้คุณค่าแก่สิ่งที้นำไป
 ประยุกต์ได้ และลักษณะการตำหนิในการตอบสนอง (๒) กลุ่มตัวอย่างประชากรที่มี
 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ต่ำมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งสหสัมพันธ์ของคะแนน
 ในระดับที่มีนัยสำคัญกับลักษณะการครุ่นคิดอย่างลึกซึ้ง ลักษณะความเชื่อทางทฤษฎี ลักษณะ
 การชอบความสลับซับซ้อน ลักษณะความเป็นตัวของตัวเอง ลักษณะความไม่เคร่งครัด
 ศาสนา ลักษณะที่แสดงถึงระดับความกังวลใจต่ำ และลักษณะการให้คุณค่าแก่สิ่งที้นำไป
 ประยุกต์ได้ (๓) กลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำแรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์
 สูงมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งสหสัมพันธ์ของคะแนนในระดับที่มีนัยสำคัญกับลักษณะการชอบสุนทรีย
 ภาพ ลักษณะความเป็นตัวของตัวเอง ลักษณะการชอบเข้าสมาคม ลักษณะที่ชอบแสดงความ
 รู้สึก ลักษณะที่คอยเป็นห่วงใยในสวัสดิภาพของผู้อื่น และลักษณะการให้คุณค่าแก่สิ่งที้นำไป
 ประยุกต์ได้ (๔) กลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำแรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ต่ำ
 มีค่าสัมประสิทธิ์แห่งสหสัมพันธ์ของคะแนนในระดับที่มีนัยสำคัญกับลักษณะการชอบสุนทรียภาพ
 ลักษณะที่ชอบแสดงความรู้สึก ลักษณะบุรณภาพแห่งตน ลักษณะที่คอยเป็นห่วงใยในสวัสดิภาพ
 ของผู้อื่น ลักษณะการให้คุณค่าแก่สิ่งที้นำไปประยุกต์ได้ และลักษณะความเป็นชาย

Thesis Title The Relationship between Personality and
 Configuration of Motives

Name Mr. Likhit Karnchanaporn Department Psychology

Academic Year 1970

ABSTRACT

This study attempted to investigate the relationship between personality and four configuration of motives : high n achievement-high n affiliation, high n achievement-low n affiliation, low n achievement-high n affiliation, and low n achievement-low n affiliation. Subjects were 174 freshmen from Chulalongkorn University during the year 1970, selected from total 312 who volunteered to participate in the study. The Thematic Apperception Test (T.A.T.) picture 1, 7BM, 8BM, 3BM, 6BM and 10 and the Omnibus Personality Inventory Form F. (OPI Form F.) were employed. The subjects were asked to write a five-minute creative imagery concerning the situation in the T.A.T. by answering 4 standard questions. The OPI Form F. was employed after the subjects finished writing creative imagery. The statistical method used in data analysis was product moment coefficient correlation. The major results were as follow : (1) There were statistically significant

correlations between high n achievement-high n affiliation and theoretical orientation, complexity, autonomy, doubt in religious belief, social extroversion, impulse expression, personal integration, low anxiety level, practical outlook and response bias. (2) There are statistically significant correlations between high n achievement-low n affiliation and thinking introversion, theoretical orientation, complexity, autonomy, doubt in religious belief, low anxiety level, and practical outlook. (3) There were statistically significant correlations between low n achievement-high n affiliation and estheticism, autonomy, social extroversion, impulse expression, altruism, and practical outlook. (4) There were statistically significant correlations between low n achievement-low n affiliation and estheticism, impulse expression, personal integration, altruism, practical outlook, and masculinity.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีก็เพราะผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือจาก
อาจารย์หลายท่าน คือ อาจารย์สุภาพรณ พรหมพิทักษ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่ง
ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำ กำลังใจ ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องตลอด
มา และ อาจารย์ไกรวิจิต ตันติเมธ ได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติและ
ช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของอาจารย์ทั้งสองท่านและ
ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้แทนนิสิตคณะต่างๆในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและตลอดจนผู้ช่วยเหลือท่านอื่นๆซึ่งผู้เขียนขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ของทั้งกล่าวแล้วด้วย

ลิขิต กาญจนารักษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	๑
ความมุ่งหมายของการวิจัย	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๕
ความจำกัดของการวิจัย	๑๐
สมมุติฐาน	๑๑
ความเชื่อเบื้องต้น	๑๐
คำจำกัดความ	๑๑
การวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง	๑๕
๒. วิธีดำเนินงานและวิธีรวบรวมข้อมูล	๒๖
กลุ่มตัวอย่างประชากร	๒๖
เครื่องมือที่ใช้	๒๖
คำอธิบายและวิธีดำเนินงาน	๒๖
การวิเคราะห์และเสนอข้อมูล	๔๑

บทที่	หน้า
๓. การวิเคราะห์และการอภิปรายผลการวิจัย	๔๒
การเสนอผลการวิจัย	๔๒
การอภิปรายผลการวิจัย	๔๗
๔. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	๖๑

บรรณานุกรม

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ข

ประวัติการศึกษา

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. การศึกษาระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	๓๑
๒. การศึกษาระดับแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์	๓๔
๓. ค่าความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบ OPI Form F ซึ่งได้ดัดแปลงและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย	๔๐
๔. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านต่างๆในกลุ่มแรง จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์สูง	๔๓
๕. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านต่างๆในกลุ่มแรง จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ต่ำ	๔๔
๖. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านต่างๆในกลุ่มแรง จูงใจใฝ่สัมพันธ์ต่ำและแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์สูง	๔๕
๗. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านต่างๆในกลุ่มแรง จูงใจใฝ่สัมพันธ์ต่ำและแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ต่ำ	๔๖